

Slatina nad Zdobnicí

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Rychnov nad Kněžnou

Nadmořská výška: 420 m n. m.

Počet obyvatel: 847

Adresa URL: www.slatinanz.cz

Okres: Rychnov nad Kněžnou

GPS souřadnice: 50.133811N, 16.397877E

První pís. zmínka: 1359 (665 let)

PSČ: 517 56

Historie obce Slatina nad Zdobnicí

Období do konce 1. světové války Rozvoji obce přispěla také výstavba železnice v letech 1905-1906. V souvislosti s její výstavbou byla v roce 1905 zřízena četnická stanice a v roce 1907 poštovní úřad. Další vývoj obce přerušila 1. světová válka v letech 1914-1918, které padlo za oběť 37 občanů. Odchodem mužů na frontu ustal v obci všechn společenský život a mnohé rodiny jen s velkými obtížemi zabezpečovaly svá hospodářství. Ubývalo potravin i ostatního zboží a do obce stále častěji přicházely rekviziční komise, které zabavovaly obilí, dobytek, ale i kovy. Musely být odevzdány i dva menší zvony.

Období do začátku 2. světové války Po ukončení války a vzniku samostatného československého státu se další rozvoj obce značně uspíšil. Ožil společenský život a především značně pokročila výstavba obce, která byla počátkem 20. let elektrifikována. Vznikly nové obchody, řemeslnické provozy a byly zmodernizovány podniky pro zpracování zemědělských produktů. Především byly přebudovány oba mlýny, dosavadní vodní kola nahrazena turbínami a v roce 1926 byla postavena mlékárna. Slatina měla počátkem 30. let velde zmíněných dvou mlýnů 6 obchodů se smíšeným zbožím, 5 hostinců, 2 pekařství, 2 řeznictví a 184 zemědělských usedlostí a po několika obuvnických, krejčovských, truhlářských, kolářských, kovářských a dalších živnostech. K větším provozům patřila strojnická dílna, pila a výroba obuvi. Ke zlepšení zdravotnické péče byla v roce 1938 zřízena poradna pro matky a děti a do obce počal dojíždět dentista. V roce 1938 bylo též instalováno elektrické osvětlení. Období 2. světové války Od poloviny 30. let však působilo starosti nové válečné nebezpečí, které se stále stupňovalo. V roce 1936 se uskutečnilo ve zdejší kraji vojenské cvičení a od roku 1937 byla zahájena výstavba pohraničních opevnění. Stále naléhavěji probíhala příprava občanů k protiletectvé ochraně. Prvý úder přineslo vyhlášení částečné mobilizace, a to útvarů SOS dne 21.5.1938, do jejichž oddílů okamžitě nastoupilo 28 místních záložníků. Po přechodném uklidnění napětí opět vzrostlo v září, kdy opět nasoupli příslušníci oddílů SOS k ochraně hranic a brzo nato byla vyhlášena mobilizace všech záložáků do stáří 40 let. Zbývající pračeschopní muži od 17 roku byli povoláni do pomocných pracovních oddílů k dobudování obranného systému opevnění. Září roku 1938 bylo těžké i pro ženy zemědělců, které se musely postarat o zvládnutí podzimních prací, především sklizně brambor a zasetí ozimů, přičemž v obci vrcholila epidemie slintavky a kulhavky. To vylučovalo využití kravských potahů, na které byla většina zemědělců odkázána. Přitom většina koní musela být odevzdána vojenským útvarům. Po zradě všeho úsilí, které naši lidé pro obranu vlasti vykonali, nastoupila těžká léta okupace, která si naštěstí nevyžádala z řad našich občanů žádných obětí na životech. Jedinou obětí naší obce byl místní rodák, četnický strážmistr František Janovec,

který pro spolupráci s partyzány ve svém působišti na Českomoravské vysočině byl uvězněn v Malé pevnosti v Terezíně, kde zemřel na tyfus krátce po osvobození.

Poválečná léta přes skutečnost, že naše obec byla válečných událostí vcelku ušetřena, uvítali její občané radostně osvobození vlasti v prvních květnových dnech roku 1945. Od 6.5. převzal správu obce revoluční národní výbor, který zorganizoval bezpečnostní hlídky, zajistil odzbrojování ustupujících německých jednotek, postaral se o zásobování obce a zabezpečení polních prací v usedlostech, z nichž nastoupili muži vojenskou službu. 9.5. před polednem přišlo do Slatiny asi 300 spojeneckých zajatců z některého zajateckého tábora ve Slezsku. Byli to Angličané, Belgičané, Američané, Australané a Francouzi. Byli radostně uvítáni a rozděleni do rodin k občerstvení a přenocování. Téhož dne k večeru se objevil také první oddíl sovětských vojáků pod velením generála Grečkosije. Měli velké množství aut, děl a jiných povozů. Zaplnili celou obec a byli ubytováni téměř ve všech staveních. Časně ráno pokračovali směrem k Rychnovu. 26.5. uvítali slatinští občané oficiálně osvobození vlasti slavnostním shromážděním u památníku padlých. V polovině května přišli do obce znovu sovětské vojáky, aby zajistili válečný materiál po ustupující německé armádě, koně a především hovězí dobytek, který sem byl soustředěn z bývalých Sudet. Dále se zde zastavil počátkem června oddíl jízdy o síle asi 2000 jezdců v čele s kozáckým majorem Kozarevem. Utábořil se volně v údolí Zdobnice. Se Slatinou se rozloučili 13.6. Po jejich odchodu se život obce pozvolna vracel do normálních kolejí.

Rozvoj obce ve 20. století po překonání poválečných potíží dochází opět k rozvoji obce, která od poloviny 50. let prodělala dosud nebývalou výstavbu a přestavbu. Souvisela především s radikálními změnami v zemědělství. V roce 1949 byl ustanoven přípravný výbor pro vytvoření jednotného zemědělského družstva. Pro výhrady některých pracovníků okresních orgánů k tomuto výboru pokus o založení JZD ztroskotat a jeho vznik byl odložen o plných deset let. Vedle zahájení přestavby školy byl v roce 1950 pořízen místní rozhlas, bylo obnoveno veřejné osvětlení, jehož vedení z mědi muselo být za okupace odevzdáno. Dále bylo otevřeno stálé zubní ambulatorium a v roce 1951 zřízen pro Slatinu a okolní obce veterinární obvod. Příjemným zpestřením života v obci bylo také zřízení stálého kina Zdobnice v roce 1947. Některá zařízení však byla v poválečném období v obci zrušena. Vedle některých obchodů, pohostinství a řemeslnických provozoven byl v roce 1958 zrušen matriční úřad a v roce 1960 mlékárna, která v době své více než třicetileté existence významně přispívala k rozvoji zemědělství. V posledním období byla specializována na výrobu trvanlivých sýrů. Od roku 1960 byla část jejího zařízení využívána jako sběrna mléka.

